

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра епізоотології та паразитології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Ветеринарне міжнародне та національне законодавство

обов'язковий

Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Освітня програма	Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський м-6)

Розробник: Хад - Касяненко С.М., доктор філософії, старший викладач

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри епізоотології та паразитології	протокол від «12» червня 2025 року № 17	
	Завідувач кафедри	<u>Хад</u> Касяненко О.І.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Чекан Чекан О.М.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Нагорна Нагорна Л.В.

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Шкромда Шкромда О.І.

Чекан Чекан О.М.

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Надія Надія БАРАННИК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 03.06. 2025 р.

© СНАУ, 2025 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Ветеринарне міжнародне та національне законодавство			
2.	Факультет/кафедра	Факультет ветеринарної медицини / кафедра епізоотології та паразитології			
3.	Статус ОК	Обов'язковий компонент ОП			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	211 Ветеринарна медицина.			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)				
6.	Рівень НРК	7 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	10 семестр, 15 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні/семінарські	Лабораторні	
		14	60		
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Доктор філософії Касяненко С.М.			
10.1	Контактна інформація	Корп. 3, каб. 62, Тел., viber +38 096 6570841 ksm.76@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент охоплює аспекти на яких ґрунтуються основи ветеринарного міжнародного і ветеринарного законодавства. Вивчення дисципліни надає додаткові поглиблені знання щодо регулювання суспільних відносин у галузі «Ветеринарія» на основі національного і міжнародних ветеринарного законодавства.			
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у студентів здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички, розв'язувати комплексні проблеми під час професійної діяльності на основі правозастосування у сфері ветеринарії та безпечності харчових продуктів.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на основі вивчення ОК: Маркетинговий менеджмент у ветеринарній медицині Епізоотологія та інф. хвороби Паразитологія та інвазійні хвороби			
15.	Політика академічної доброчесності	Під час вивчення ОК не допускаються будь-які прояви академічної недоброчесності. При виявленні порушення академічної доброчесності (списування, академічний плагіат) виконане завдання не зараховується і направляється на повторне виконання. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є системи Plagiarism check algorithm . У випадку виникнення порушень реагування відбувається відповідно до нормативної документації щодо академічної			

		добročесності учасників освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).
16.	Ключові слова	Національне законодавство, міжнародне законодавство, ветеринарна документація, нормативно-правова база

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється РНД
	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	
ДРН 1. Уміти аналізувати професійні проблемні ситуації, знаходити ефективні шляхи їх вирішення шляхом впровадження інноваційних, доцільних методів і підходів на основі норм чинного законодавства	x			Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти: опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.
ДРН 2. Здійснювати узагальнення та аналіз рівня професійної діяльності ветеринарних фахівців різних форм підпорядкування		x		Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти: опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих

				на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.
ДРН 3. Бути обізнаним у чинних національних правилах, вимогах та законодавчих і нормативно-правових актах, що регламентують здійснення нагляду і контролю за процесами виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного й рослинного походження, з урахуванням стандартів безпечності харчових продуктів та захисту споживачів			x	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти: опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з /	Лаб. з.		
Тема 1. Система державного управління у сфері ветеринарії і безпечності харчових продуктів	2	10	-	12	4,5,18,19
Тема 2. Загальна характеристика ветеринарного права. (поняття, ознаки, завдання, функції, предмет, методи і принципи ветеринарного права. Норми ветеринарного права, їх види та структура).	2	10		12	1, 2, 8, 15, 26
Тема 3. Законодавство щодо здійснення державного контролю Регламент про офіційний контроль 2017/625)	2	8		12	3, 5, 7, 11, 25
Тема 4. Правове регулювання благополуччя та захисту здоров'я тварин	2	8		10	3, 7, 9, 11, 20
Тема 5. Національне та міжнародне законодавство у сфері безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та кормів	2	8		10	2, 9, 12, 15, 23, 25, 26
Тема 6. Міжнародна торгівля тваринами і харчовими продуктами (Угода Світової організації торгівлі (СОТ)) про застосування санітарних і фітосанітарних заходів	2	8		10	1, 5, 7, 11, 20, 26
Тема 7. Правова відповідальність у сфері професійної діяльності (Адміністративні і кримінальні правопорушення та відповідальність за них у професійній діяльності. Проведення у справах за порушення законодавства України про адміністративні правопорушення, законодавства про харчові продукти та корми)	2	8	-	10	1, 7, 9, 10, 24
Всього	14	60	-	76	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Уміти аналізувати професійні проблемні ситуації, знаходити	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій,	26	Робота з книгою, конспектами лекцій, навчально-методичною літературою (конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів). Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою	26

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

ефективні шляхи їх вирішення шляхом впровадження інноваційних, доцільних методів і підходів на основі норм чинного законодавства	екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, використання навчальних та контролюючих тестів). Використання мультимедійних технологій, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, півробітництво студентів (кооперація).		заняття чи окремим питанням (інструкція з профілактики та ліквідації інфекційного захворювання). Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. Студент повинен застосовувати методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, традиційний метод). Використовувати мультимедійні технології, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).	
ДРН 2. Здійснювати узагальнення та аналіз рівня професійної діяльності ветеринарних фахівців різних форм підпорядкування	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, використання навчальних та контролюючих тестів). Використання мультимедійних технологій, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, півробітництво студентів (кооперація).	24	Робота з книгою, конспектами лекцій, навчально-методичною літературою (конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів). Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням Студент повинен застосовувати методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, традиційний метод). Використовувати мультимедійні технології, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).	26
ДРН 3. Бути обізнаним у чинних національних правилах, вимогах та законодавчих і нормативно-правових актах, що регламентують здійснення нагляду і контролю за процесами виробництва, зберігання,	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, використання навчальних та контролюючих тестів). Використання мультимедійних технологій, застосування методу аналізу конкретних ситуацій	24	Робота з книгою, конспектами лекцій, навчально-методичною літературою (конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів). Ознайомлення з інформацією офіційних сайтів за темою заняття чи окремим питанням (інструкція з профілактики та ліквідації інфекційного захворювання). Запам'ятовування теоретичного матеріалу, спостереження. Студент повинен застосовувати методи навчання за характером логіки	24

транспортування та реалізації продукції тваринного й рослинного походження, з урахуванням стандартів безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	(case-study), діалогове навчання, півробітництво студентів (кооперація).		пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, традиційний метод).	
		74		76

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Тематичне опитування	20 балів / 20 %	Щотижня
2	Виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях	10 балів / 10 %	Щотижня
3	Тест множинного вибору	30 балів / 30 %	Впродовж 7-8 тижнів
4	Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	10 балів / 10 %	Згідно з розкладу
5	Іспит	30 балів / 30 %	Згідно з розкладу

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Тематичне опитування	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	20 балів
	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Виконання	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	20 балів

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

завдань на лабораторно-практичних заняттях	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшу частину завдань виконано з використанням на основі основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення лабораторно-практичних завдань. Виконання індивідуальних контрольних завдань значно формалізовано, відсутнє глибоке розуміння роботи	Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє і виконує лабораторно-практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає незначну кількість неточностей.	Здобувач реалізує теоретичний матеріал дисципліни при виконанні лабораторно-практичних робіт, здатен аналізувати та співставляти отримані результати на основі набутих з даної дисципліни знань, умінь, практичних навичок
Тест множинного вибору	≤ 5 балів	6–9 балів	10–13 балів	14–15 балів
	Студент дає правильну відповідь на декілька питань ($\leq 33\%$ правильних відповідей).	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються і дає правильну відповідь на декілька питань (34–59% правильних відповідей).	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, і дає правильну відповідь на декілька питань (60–89 % правильних відповідей).	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно дає відповідь на питання тесту (90–100 % правильних відповідей).
Оформлення та презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу	<9 балів	10-19 балів	20-39 балів	40–45 балів
	Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. Студент не виконав самостійне опрацювання матеріалу.	Незважаючи на те, що програму дисципліни студент виконав, але окремі складові відсутні або недостатньо опрацьовані, студент працював пасивно.	Знає основні положення, що мають визначальне значення при виконанні самостійної роботи / індивідуальних завдань. Помилки у відповідях є не суттєвими.	Виконано усі вимоги, завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 1–3, 6–7	3 тиждень
2	Письмовий зворотній зв'язок після вивчення тем 4–5	8 тиждень
3	Письмовий зворотній зв'язок від викладача під час роботи над лабораторно-практичними завданнями	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотній зв'язок від викладача після доповіді з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Протягом занять

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Бегас В.Л., Галатюк О.Є, Романишина Т.О., Рибачук Ж.В., Зажарський В.В. Національне та міжнародне ветеринарне право : навч. посіб. Житомир : «Євро-Волинь», 2023. 123 с.
2. Бегас В.Л., Галатюк О.Є, Романишина Т.О., Лахман А.Р. Організація ветеринарної справи : навч. посіб. Житомир : «Євро-Волинь», 2022. 132 с.
3. Ветеринарні технології профілактики інфекційних хвороб тварин: підручник / В.Ю. Кассіч, О.І. Касяненко, Г.І. Ребенко, С.М. Касяненко – Суми: ФОП Цьома С.П., 2024. – 280 с. бібл. 10. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 10 від « 27» лютого 2024 року).
4. Яценко І.В., Фотіна Т.І., Бабарук А.В., Бібен І.А., Богатко Н.М., Бабарук А.В., Лоцкін І.М, Головка Н.П., Фотін А.І. (2018). Довідник державного інспектора ветеринарної медицини на державному кордоні України. Харків : «ДисаПлюс», 2018., 640 с..
5. Протиєпізоотичні заходи в тваринництві: підручник / В.Ю. Кассіч, О.І. Касяненко – Суми: ФОП Цьома С.П., 2024. – 258 с. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 6 від « 04» листопада 2022 року).
6. Ветеринарне забезпечення громадського здоров'я: підручник / О.І. Касяненко, – Одеса, Олді+, 2024. – 144 с. бібл. 10. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 18 від « 29» травня 2023 року).
7. Аграрне право : підручник / В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчий та ін. за ред. А. М. Статівки. Вид. 2-ге, змін. Харків : Право, 2021. 416 с.
8. Бегас В.Л., Галатюк О.Є, Романишина Т.О., Лахман А.Р. Організація ветеринарної справи : навч. посіб. Житомир : «Євро-Волинь», 2022. 132 с.
9. Ветеринарне право: підручник / за ред. В. М. Єрмоленка. Київ: НУБІП України, 2015. 300 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

10. Касяненко С.М. Ветеринарне законодавство України та міжнародне ветеринарне право. Вимоги до транспортування та зберігання засобів ветеринарної медицини та ветеринарних імунобіологічних препаратів. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів ФВМ, ОПП «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр» Суми, 2024 рік, 25 с.
11. Касяненко О.І., Касяненко С.М. Ветеринарне законодавство України та міжнародне ветеринарне право. Державне управління в галузі ветеринарної медицини. Методичні вказівки для практичних занять для студентів ФВМ, ОПП «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр» / Суми, 2024 рік, 25 ст.Касяненко О.І., Касяненко С.М. Ветеринарне законодавство України та міжнародне ветеринарне право. Державне управління в галузі ветеринарної медицини. Методичні вказівки для практичних занять для студентів ФВМ, ОПП «Ветеринарна медицина», освітнього

ступеня «магістр», Суми, 2024 рік, 25 с.

12. Касяненко С.М. Ветеринарне законодавство України та міжнародне ветеринарне право. Вимоги до транспортування та зберігання ветеринарних препаратів. Методичні вказівки для лабораторно-практичних занять для студентів ФВМ, ОПП «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр» / Суми, 2024 рік, 25 с.

13. Касяненко О.І., Касяненко С.М. Зоонози домашніх тварин. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи для студентів ОПП «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр», Суми, 2022 рік, 29 с.

14. Касяненко О.І., Касяненко С.М. (2024). Державне управління в галузі ветеринарної медицини: Методичні вказівки щодо проведення практичних занять та самостійної роботи. Суми : СНАУ, 25 с.

6.1.3. Інші джерела

15. Вимоги до некомерційного переміщення тварин. Офіційний сайт Держпродспоживслужби України. URL: <https://dpss.gov.ua/mizhnarodnespivrobitnictv/veterinariya-ta-bezpechnist/vimogi-do-nekomercijnogoperemishchennya-tvarin>

16. Закон України «Про бджільництво» від 22.02.2000. № 1492-III. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1492-14#Text>

17. Закон України «Про безпечність та гігієну кормів» від 21.12.2017. № 2264-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#top>.

18. Закон України «Про ветеринарну медицину». Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-12#Text>

19. Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції» від 14.01.2000. № 1393-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14#Text>.

20. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення заходів з біологічної безпеки та збереження тваринництва в Україні» - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3221-20#Text>

21. Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин» від 18.05.2017. № 2042- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text>.

22. Закон України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» від 31.04.07 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-16#Text>

23. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

24. Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006. № 3447-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text>).

25. Закон України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин» від 04.06.2009. № 1445-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1445-17#Text>.

26. Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» від 06.12.2018 № 2639-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2639-19#top>.

27. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2.03.2015. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.

28. Закон України «Про мисливське господарство та полювання» від 22.02.2000. № 1478-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#top>. 121

29. Закон України «Про молоко та молочні продукти» від 24.06.2004. № 1870-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1870-15#Text>.

30. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15.02.1995. № 60/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

31. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
32. Закон України «Про племінну справу у тваринництві» від 23.12.1993. № 3773-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12#n190>.
33. Закон України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною» від 7.04.2015. № 287-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287-19#top>
34. Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна» від 18.01.2018 № 2269-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#n2>.
35. Закон України «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них» від 6.02.2003. № 486-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/486-15#top>.
36. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) № 872/2012 від 1 жовтня 2012 року про затвердження переліку смако-ароматичних речовин. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_016-12#Text (дата звернення: 22.02.2023).
- 6.2. Додаткові джерела**
37. Державне підприємство “Агентство з ідентифікації і реєстрації тварин”
Офіційний сайт URL: <https://www.agro-id.gov.ua/pro-agentstvo/>
38. Сторінка Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарії:
http://www.consumer.gov.ua/ContentPages/Pro_Departament/51/
39. Сайт МЕБ : <http://www.oie.int/>
40. Сайт Держпродспоживслужби <http://www.consumer.gov.ua>